

POSITION PAPER – MEI 2023

Maatschappelijke impact en valorisatie in het hbo

Doorwerken aan kennis en impact voor de regio

Vereniging Hogescholen

Het praktijkgericht onderzoek aan hogescholen heeft een eigen plek binnen het Nederlandse onderzoeksbestel. Het is essentieel is voor het welslagen van grote maatschappelijke transitie's en voor de dynamiek van regio's in heel Nederland. Hogescholen kunnen daarmee een stevige valorisatiemotor zijn, zowel in de regio, op de grote transitieopgaven als op (inter)nationaal niveau. De basis daarvoor is al gelegd met het praktijkgericht onderzoek dat de afgelopen decennia is ontwikkeld. Er zijn lectoren met onderzoeksgroepen op de hogescholen, er zijn grote netwerken met private en publieke partijen, samenwerking in de kennisketen is georganiseerd én er is een groot arsenaal van ondernemende en innovatieve studenten en docenten. Het is nu het moment dat Nederland deze potentie ten volle gaat benutten.

Het Nederlandse valorisatiebeleid is jarenlang ingericht als een transactioneel model.¹ Maar zoals in de recente Kamerbrief² over valorisatie van de Ministers van EZK en OCW wordt geconstateerd, is valorisatie geen éénrichtingsverkeer. Het lineaire denken schuurt meer en meer met de praktijk, waarin bedrijven, instellingen, overheden en burgers steeds indringender vragen naar kennis en kunde voor grote maatschappelijke uitdagingen. Bovendien toont nationaal en internationaal onderzoek aan dat succesvolle innovatie ontstaat in de verbinding van theoretische met praktische kennis, waar onderzoekers en de praktijk samen onderzoeken. Dit leidt tot de noodzaak van een rijker begrip van valorisatie. Met als centrale gedachte dat duurzame impact ontstaat in processen van co-creatie van veel stakeholders in een complexe setting met de karakteristieken van een ecosysteem. Dat inzicht heeft de laatste jaren gezorgd voor een groeiende belangstelling voor de maatschappelijke impact van onderzoek.

In het hbo weten we dit al langer. Hogescholen hebben – naast het verzorgen van hoogwaardig hoger beroepsonderwijs – nog **drie wettelijke** taken die gezamenlijk invulling geven aan de valorisatie-opdracht van hogescholen, namelijk: 1. verzorgen van **onderzoek** gericht op de **beroepspraktijk**, 2. **overdragen van kennis** ten behoeve van de maatschappij en 3. bijdragen aan de **ontwikkeling van beroepen**. Hogescholen hebben in het kader van die drie kerntaken een eigen kijk op het realiseren van impact ontwikkeld en gebruiken hiervoor de term *doorwerking*³. Dit is gedefinieerd als ‘de invloed van zowel het proces van onderzoek als van de onderzoeksresultaten op het onderwijs, de praktijk en de samenleving’.⁴ Hiermee wordt bedoeld dat ieder praktijkgericht onderzoek al tijdens het onderzoeksproces doorwerkt in de praktijk en de samenleving. Daarmee hebben hogescholen zeker in deze tijd van transities een onmisbare rol. In het landelijke debat over valorisatie is echter tot op heden nog weinig aandacht geweest voor deze rol van hogescholen.

Een gemiste kans, want gelet op de wettelijke taken, de ruime ervaring met impactgericht onderzoek en de wijze waarop daaraan invulling wordt gegeven door de hogescholen zijn hogescholen zeker in deze tijd van grote transities onmisbaar. De financiering van deze eerder genoemde drie taken is zeer beperkt in het licht van de opgaven die de maatschappij en het hbo heeft. Daarom zetten wij in deze position paper uiteen welke rol hogescholen hebben als het gaat om valorisatie en impact en wat er nodig is om deze rol de komende jaren goed te kunnen vervullen.

-
- 1 Roland Berger, 2021, Valorisatie Ontketend: van technologietransfer naar samen innoveren. Overigens ontbreken hogescholen in deze analyse van valorisatie in Nederland.
 - 2 Ministeries OCW en EZK. 2022, Kamerbrief Innovatie met Impact (incl actieplan), november 2022. In het visie-document ‘Kennis en impact samen beter’ (EZK & OCW, 2023) is valorisatie het proces en impact het resultaat.
 - 3 Vereniging Hogescholen, 2018, Meerwaarde met hbo; doorwerking van praktijkgericht onderzoek & Vliet, H. van, 2022, De voorbeschouwing: over impact, valorisatie en doorwerking, lectorale rede september 2022.
 - 4 Vereniging Hogescholen, 2018, Meerwaarde met hbo; doorwerking van praktijkgericht onderzoek.

Een tijd van grote transities, praktische oplossingen zijn nodig

In Nederland, Europa en over de hele wereld hebben we te maken met grote maatschappelijke transities. Klimaatverandering maakt dat we moeten overgaan op een duurzame en fundamenteel andere wijze van leven en werken. De vergrijzing veroorzaakt krapte op de arbeidsmarkt en een toenemende druk op sectoren als de zorg en het onderwijs. De opmars van digitalisering en technologie beïnvloedt steeds meer aspecten van onze samenleving en brengt nieuwe maatschappelijke uitdagingen met zich mee.

Deze *transities* zullen het leven van veel Nederlanders ingrijpend veranderen. Het zorgt voor onzekerheid en onrust over de toekomst.

Er zijn vragen in de hele samenleving hoe we deze transities met elkaar kunnen realiseren. Duidelijk is dat verandering op tal van vlakken nodig is; in ons gedrag en de manier van leven als individu, als werkende, als consument en als burger. Binnen bedrijven en organisaties waar we op andere manieren moeten gaan produceren en werken. In onze economie en samenleving waar we nieuwe voorzieningen nodig hebben of bestaande moeten veranderen of uitfasen. De grote transities zijn omgeven door onzekerheden en complexiteit maar zij vragen vooral om nieuwe oplossingen die toepasbaar zijn binnen de eigen context van een bedrijf, instelling of regio. Dan gaat het om praktische kennis voor bedrijven, publieke organisaties, overheden, burgers, en de ecosystemen waarin zij samenwerken. Wij noemen dat alles tezamen in het hbo: de beroepspraktijk.

Het gesprek over valorisatie heeft zich de afgelopen jaren vooral gericht op het vinden van een nieuwe doorbraaktechnologie resulterend in een *start-up* die de wereld gaat veroveren. Dit is en blijft uiteraard van belang voor onze welvaart en toekomstig verdienvermogen. De grootste uitdaging voor het laten slagen van de transities in de komende jaren is echter het ontwikkelen, toepassen, opschalen en verduurzamen van praktische kennistoepassingen. Dan gaat het om kennis over technische innovaties, gedragsverandering, sociale innovatie, nieuwe verdienmodellen, product- en procesinnovatie etc.

Dat speelt zich af in elke regio van Nederland: hoe gaan we de duizenden mkb-bedrijven in heel Nederland helpen zich aan te passen aan een duurzame en digitale economie? Hoe kunnen burgers invulling geven aan de ingrijpende veranderingen in hun leven? Hoe kunnen we de collectieve kracht van burgerinitiatieven beter benutten, zoals zorg- en energiecoöperaties? Hoe gaan we honderden zorginstellingen helpen zich te vernieuwen in een tijd van personeelskrapte? Hoe zorgen we dat wijken, dorpen en steden een goede leefomgeving houden door hun publieke dienstverlening te vernieuwen? Bij al deze vragen spelen juist hogescholen een belangrijke rol. Dat merken we, want het aantal vragen vanuit het werkveld aan hogescholen om te helpen vernieuwen en concreet impact te maken, groeit de laatste jaren enorm. Vragen vanuit de maatschappij naar praktische en toepasbare kennis die aansluit op de uitdagingen van de eigen regio en die vaak de potentie heeft voor (inter) nationale toepassing op relatief korte termijn.

De kracht van praktijkgericht onderzoek

Het hbo heeft de afgelopen 20 jaar een nieuwe vorm van onderzoek ontwikkeld: het praktijkgericht onderzoek. Dit type onderzoek start met een vraag vanuit de praktijk. Dit zijn vragen naar vernieuwing, verbetering en verandering. Het gaat om problemen en vraagstukken waar professionals in hun dagelijkse praktijk tegenaan lopen en mee worstelen. En het gaat om het benutten van kansen die zich voordoen. In praktijkgericht onderzoek ontwikkelen onderzoekers nieuwe kennis aan de hand van deze praktijkvraagstukken. Zij doen vaak tijdens het onderzoek in co-creatie met de praktijk interventies om deze praktijk te beïnvloeden en helpen zo met het direct verbeteren van de vraagstukken die spelen. Valorisatie vindt daarmee per definitie tijdens het doen van praktijkgericht onderzoek plaats, maar is ook het resultaat ervan omdat dit onderzoek resulteert in toepasbare kennisproducten. Deze vorm van onderzoek onderscheidt zich verder door allerlei soorten kennis te combineren, zowel wetenschappelijke kennis als kennis, ervaring en kunde van de praktijkprofessionals. Het praktijkgericht onderzoek genereert zo nieuwe kennis, inzichten en producten die bijdragen aan het oplossen van concrete problemen in de praktijk en aan de ontwikkeling van deze praktijk. Tegelijk levert praktijkgericht onderzoek nieuwe kennis op die bijdraagt theorievorming en de ontwikkeling van het onderzoeksdomein.

Binnen langer lopende onderzoeklijnen is praktijkgericht onderzoek vaak kort-cyclisch van aard. Aandacht voor de context, complexiteit en menselijk gedrag zijn centrale eigenschappen van praktijkgericht onderzoek. Een groot deel van het praktijkgericht onderzoek richt zich op maatschappelijke uitdagingen, zoals gezondheid en welzijn, veiligheid, duurzaamheid en veerkrachtige samenleving. In het hbo is onderzoek daarmee een middel om tot verbetering en vernieuwing van de beroepspraktijk te komen. Deze verbeteropdracht is diep verankerd in het praktijkgericht onderzoek en dat heeft implicaties voor onze visie op valorisatie en impact.⁵

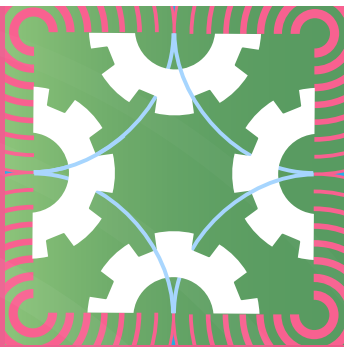
Verder is het praktijkgericht onderzoek nauw verbonden met het onderwijs. Naast het helpen vernieuwen van de beroepspraktijk draagt onderzoek in het hbo direct bij aan vernieuwing van het onderwijs. Daarmee geven hogescholen invulling aan hun wettelijke taak om beroepen te helpen ontwikkelen. Dit resulteert niet alleen een aanbod van initiële opleidingen die goed aansluiten op de (toekomstige) arbeidsmarkt, maar ook een groeiend aanbod voor leven lang ontwikkelen gebaseerd op uitkomsten van dit onderzoek. Zeker op dit laatste terrein liggen nog veel mogelijkheden om de valorisatie en impact van praktijkgericht onderzoek te vergroten. Hogescholen zetten daar de komende jaren dan ook fors op in.

5 Vereniging Hogescholen, 2018, Meerwaarde met hbo; doorwerking van praktijkgericht onderzoek.

Een eigen plek binnen het Nederlandse kennis- en innovatie-ecosysteem

Er werken tegenwoordig zo'n 6.000 (docent-)onderzoekers en ruim 700 lectoren binnen het hbo. Zij werken samen met regionale partners, bijvoorbeeld in de ruim 50 Centres of Expertise waarin meer dan 4.000 mkb- bedrijven deelnemen.⁶ Maar ook in allerlei werkplaatsen, field labs, living labs en innovatieprogramma's die hogescholen met duizenden partners hebben opgezet en uitvoeren. Hogescholen investeren fors in praktijkgericht onderzoek, meer dan zij voor het onderzoek gefinancierd krijgen. Al is de omvang in vergelijking met het onderzoek bij universiteiten en TO2-instellingen nog relatief beperkt. Toch is het praktijkgericht onderzoek van hogescholen uitgegroeid tot een waardevol onderdeel van het Nederlandse kennis- en innovatie-ecosysteem met een eigen rol en positie in aanvulling op het fundamenteel en toegepast onderzoek.

Praktijkgericht onderzoek is een circulair proces. Hogescholen ontwikkelen kennis en voegen deze toe. Zij werken aan concrete innovaties door deze te testen, prototypen, valideren en demonstreren. Als je dit in traditionele lineaire valorisatietermen wilt vertalen vindt praktijkgericht onderzoek vooral plaats op Technology Readiness Levels 3 - 7 of waar het maatschappelijke transitie betreft in termen van Societal Readiness Levels 3 - 8. Die rol wordt steeds vaker gezien en erkend, maar nog niet overal en op alle vlakken. Dat geldt zeker voor valorisatie. Want alhoewel valorisatie (of doorwerking) onderdeel is van het dna van praktijkgericht onderzoek, zijn er nog forse stappen te zetten om deze kerntaak als hogescholen volwaardig te kunnen vervullen.

Centre of Expertise of Applied Artificial Intelligence

Binnen dit Centre werkt de hogeschool in zeven labs nauw samen met het onderwijs, onderzoek, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. Samen wordt er Kunstmatige Intelligentie ontwikkeld die verantwoord en inclusief is. De ontwikkelingen binnen AI en Data Science

gaan razendsnel en de toepassingen beïnvloeden alle beroepen en sectoren – in meer of mindere mate – waarvoor de Hogeschool van Amsterdam opleidt. Om studenten 'A.I. ready' het werkveld in te sturen, is het van belang dat docenten zich eveneens bijscholen in de technologie. Daarom is er een docenttraining ontwikkeld. Docenten leren meer over de verantwoorde toepassingen van A.I. in hun werkveld en kunnen deze kennis zodoende overbrengen aan hun studenten.

6 Cijfers van WijzijnKatapult. Uit een analyse van Regieorgaan SIA blijkt dat een lector gemiddeld 9 mkb-partners en 11 overige praktijkpartners in zijn/haar netwerk heeft. Dat zou het totaal op bijna 14.000 mkb en andere werkveldpartners brengen.

Een agenda voor valorisatie en meer impact van hogescholen

Een agenda voor valorisatie en impact van hogescholen is een agenda van alle regio's van Nederland. De aanwezigheid van kennisinstellingen kan een enorme impuls geven aan een regio en de regionale ecosystemen die hierin actief zijn en daarmee aan het perspectief voor de inwoners. Hogescholen zijn een essentieel onderdeel van regionale innovatie, met mogelijke nationale en internationale doorwerking.⁷ Het hbo kan met het praktijkgericht onderzoek nog veel meer impact maken, bijdragen aan een grotere regionale innovatie- en concurrentiekracht van bedrijven en instellingen, en helpen bouwen aan sterkere regio's die de grote transities kunnen realiseren. Net als bij andere kennisinstellingen is het nodig dat het proces van (maatschappelijke) waardecreatie bij hogescholen verder wordt versterkt. De uitdagingen voor hogescholen zijn daarbij alleen net wat anders.

Mede op grond van het inzicht dat valorisatie niet plaatsvindt in een lineair, transactioneel model – zeker niet waar het praktijkgericht onderzoek betreft – willen OCW en EZK het model van een lerend impactstelsel ontwikkelen, waarin er een diversiteit is aan zogenaamde impactpaden. In dit impactstelsel staan regionale ecosystemen van bedrijven, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en overheden centraal. Voor hogescholen is dit type denken de basis van het werk, maar er bestaan forse knelpunten om dit te kunnen realiseren binnen de huidige beperkte middelen. Zeker op de schaal die de komende jaren nodig is gezien de transities die op ons afkomen. Er is een noodzaak de komende jaren gezamenlijk aan de slag te gaan met het versterken van valorisatie in het hbo.

We willen meer invulling kunnen geven aan de vragen vanuit de maatschappij om concrete, toepasbare kennis die past bij de uitdagingen van de eigen regio. Om daarmee tegemoet te komen aan de vragen vanuit de maatschappij om concrete, toepasbare kennis en daarmee te zorgen dat investeringen in kennis echt leiden tot impact. Dat lukt alleen samen. Met alle hogescholen, met andere kennisinstellingen, met onze partners uit de beroepspraktijk en met regionale en landelijke overheden. Wij zien vier mogelijkheden de valorisatie en impact van hogescholen te vergroten:

- 1 Maak het hbo volwaardig onderdeel van het Nederlands innovatiesysteem.
- 2 Financiering, expertise en ondersteuning voor valorisatie in het hbo.
- 3 Ondersteun ondernemerschap en ondernemerschapsonderwijs.
- 4 Een bredere basis: opschalen van praktijkgericht onderzoek.

We lichten deze punten nader toe.

⁷ Elke regio telt (2023) door de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli), de Raad voor Volksgezondheid & Samenleving (RVS) en de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB).

1 *Maak het hbo volwaardig onderdeel van het Nederlands innovatiesysteem*

Betere integratie begint met het erkennen en waarderen van de rol van hogescholen in het innovatie- en valorisatiebeleid van EZK en OCW. Dit vereist nieuwe instrumenten gericht op valorisatie van praktijkgericht onderzoek als het aanpassen van de beoordelingssystematiek van bestaande programma's. Het betekent ook het verbeteren van de samenwerking met andere kennisinstellingen en partners zoals regionale ontwikkelingsmaatschappij (ROM's), economic boards, alsmede het volwaardig deelnemen aan allerlei regelingen en programma's zoals Kennis & Innovatie Convenanten (KIC's), Booster-programma's of Faculty of Impact of de deelname aan Nationale Groeifondsprojecten waar valorisatie een sleutelopdracht voor is. Hogescholen haken steeds meer hierop aan, maar deelname blijft beperkt.

En vaak nog vanuit een te smal perspectief, bijvoorbeeld door het hbo slechts te zien als leverancier van human capital. Terwijl juist hogescholen een eigen positie hebben op gebied van onderzoek en innovatie en zij netwerken onderhouden in de eigen regio die zeer waardevol zijn. Het veronderstelt ook beter aansluiten bij landelijke afspraken, bijvoorbeeld over Open Science of Intellectueel Eigendom (bijv. recente Deal Terms), zodat landelijk een valorisatiesysteem van universiteiten, TO2-instellingen, hogescholen en Regionale Ontwikkelmaatschappijen gebouwd wordt dat gezamenlijk meer impact oplevert.

Kansrijke innovaties Virtual Human Platform

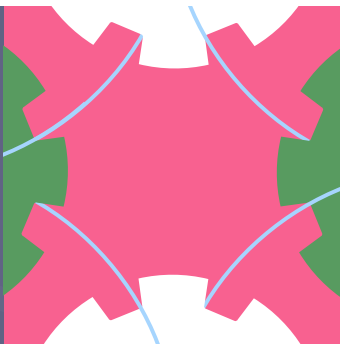
Hoe mooi zou het zijn als we de veiligheid van chemische stoffen en farmaceutische producten kunnen beoordelen zonder gebruik van proefdieren? Dat we uitsluitend op basis van de menselijke fysiologie en biologie kunnen testen of stoffen en producten veilig zijn, ook voor kwetsbare groepen als baby's, ouderen of zieken? Onderzoekers van Hogeschool Utrecht ontwikkelen samen met collega's van onder andere de Universiteit Utrecht en het RIVM een om de veiligheid van chemische stoffen en geneesmiddelen te beoordelen zonder gebruik van proefdieren. Op dit moment is het onderzoek bezig. De verwachting is dat over afzienbare tijd hierdoor echt een nieuwe manier van medicijnen testen wordt ontwikkeld die breed gebruikt kan worden.

2 *Financiering, expertise en ondersteuning voor valorisatie in het hbo*

Valorisatie levert impact, maar kost geld. Momenteel ontbreken specifieke financiering, ondersteuning en expertise voor valorisatie en vernieuwing van beroepen als wettelijke kerntaken in het hbo. Er is veel potentie voor impact die nu nog onvoldoende wordt benut, tijdens en ook nog na afronding van een onderzoeksproject met veel partners. Denk aan het verbreden van de groep gebruikers of probleemeigenaren in een regio (of soms zelfs landelijk), het gebruiksvriendelijk of toegankelijk maken van onderzoeksuitkomsten, het borgen van de

resultaten van onderzoek in richtlijnen voor *good practices*, het trainen en faciliteren van professionals in deze *good practices*, het vertalen van de uitkomsten naar andere geïnteresseerde partijen. Zo vindt het praktijkgericht onderzoek vaak plaats met een kleine groep voorlopers uit de praktijk, maar ontbreken de tijd en middelen om de grotere groep van innovatie-volgers die een bewezen innovatie zelf ook willen toepassen te helpen dit te doen. Nieuwe financieringsinstrumenten voor valorisatie in het hbo kunnen in deze behoefte voorzien. Te denken valt bijvoorbeeld aan impactvouchers die geïnvesteerd kunnen worden om in latere fasen van praktijkgericht onderzoek impact en opschaling in de praktijk te bevorderen. Maar ook het ondersteunen van regionale netwerken rond maatschappelijke uitdagingen. In het Groeifondsprogramma Deltaplan Valorisatie zal kan hiermee worden geëxperimenteerd (als dit wordt toegekend).

Naast financiering, is ook expertise en ondersteuning vereist. Hogescholen hebben geen Knowledge Transfer Offices (KTO's) zoals universiteiten. Dat hoeft ook niet in die vorm. Er is wel specifieke ondersteuning en expertise nodig dichtbij het onderzoek om te helpen bij valorisatie. Te denken valt aan professionals (*impact developers*) die met eigenstandige expertise helpen om meer praktijkgericht onderzoek vorm te geven en de impact van het onderzoek te vergroten. Zij adviseren en ondersteunen activiteiten op het gebied van valorisatie, en kunnen ook zorgen voor goede netwerken met relevante partners zoals KTO's, incubators etc. Die capaciteit zal moeten worden gerealiseerd en deze mensen moeten worden getraind. Dat alles is onderdeel van de derde kerntaak van hogescholen die structureel bekostigd zou moeten zijn.

Impact Developer, een nieuw functie in het hbo

Om onderzoekers en partners van hogescholen te helpen met het creëren van impact met en vanuit praktijkgericht onderzoek zien wij een nieuwe functie in het hbo ontstaan: Impact Developer. Onze visie is dat over een aantal jaren bij veel kenniscentra en Centres of Expertise van hogescholen

deze Impact Developers actief zullen zijn. Zij bieden ondersteuning bij het (verder) vormgeven van regionale ecosystemen en het ontwikkelen van een (lerend) impactsysteem. Zij helpen onderzoekers hun impact vergroten, onder meer met de doorontwikkeling van onderzoeksresultaten naar concrete toepassingen, producenten en diensten in de praktijk. Ze kunnen helpen met het vinden van financiering, partners of de juiste (starters) begeleiding. Bijvoorbeeld als een lector een toolkit of serious game heeft ontwikkeld en deze in productie wil laten brengen, als een beroepsvereniging een interventie breed in de sector wil (helpen) implementeren, als partner-bedrijven op basis van kennis van de hogeschool een product willen ontwikkelen. Deze functie is dichtbij het onderzoek geplaatst. De komende jaren gaan we onder andere in de Groeifondsprojecten Biotech Booster en Deltaplan Valorisatie (laatste mits toegekend) experimenteren met deze nieuwe functie.

3 *Ondersteun ondernemendheid en ondernemerschapsonderwijs*

Met tijdelijke financiering hebben hogescholen Centra voor Ondernemerschap opgezet. Omdat het hier om tijdelijk financiering betref zijn die centra niet meer bij elke hogeschool actief. Een Centrum voor Ondernemerschap ontwikkelt en geeft ondernemerschapsonderwijs. Het begeleidt studenten met hun innovatie en mogelijk bij het starten van een bedrijf. De centra zijn onderdeel van een landelijk netwerk van O2labs. Het ondernemerschapsonderwijs leidt niet alleen tot nieuwe bedrijvigheid, maar heeft een belangrijke impact op de ondernemendheid van een brede groep studenten. Die is ook essentieel voor overheden, andere publieke organisaties en burgerinitiatieven. Studenten ontwikkelen als toekomstige professionals het lef en de vaardigheid om bedrijven op te zetten, en initiatief te nemen bij het oppakken van maatschappelijke uitdagingen. Tegelijk is er onbenut potentieel. Er ligt een kans om ondernemendheid bij studenten op veel grotere schaal te activeren en te verbinden aan de opgave van het praktijkgericht onderzoek om de impact naar de praktijk/maatschappij te vergroten. Ook kunnen centra lectoren, docent-onderzoekers, studenten en professionals uit het werkveld die met hen samenwerken meer en beter begeleiden bij het ontwikkelen van nieuwe bedrijvigheid. Daarvoor ontbreken tot nu toe de middelen.

Ondernemerschap en Spin-off vanuit kennis

Het idee voor een drone docking system is ontstaan bij het lectoraat Mechatronica van Saxion. De brandweer is op zoek naar een systeem dat ervoor kan zorgen dat een drone direct naar een incident kan, bijvoorbeeld om te bepalen hoe groot een brand is en hoe snel er opgeschaald moet worden. Uit marktonderzoek blijkt dat er verschillende systemen bestaan, maar dat deze allemaal voor specifieke drones bedoeld zijn. Het lectoraat heeft daarom een eigen systeem ontwikkeld. Student Ondernemerschap en Retail Management, Yves Lentfert, zag kansen in deze door het lectoraat ontwikkelde technologie. Hij start het bedrijf Nest-Fly Technologies, waarin hij verder gaat bouwen aan het dockingsysteem.

4 *Een veel bredere basis: meer praktijkgericht onderzoek*

Laat groeien wat werkt. Het praktijkgericht onderzoek groeit weliswaar snel, maar het is in omvang nog steeds beperkt en de financiering ervan is versnipperd over vele projectsubsidies, met hoge cofinancieringseisen. Naast dat hogescholen hierdoor lang niet alle innovatievragen kunnen beantwoorden die hen gesteld worden, kan de impact van bestaand praktijkgericht onderzoek worden vergroot. Investeren in valorisatie en impact vereist daarom vooraleerst het structureel financieren van praktijkgericht onderzoek inclusief samenwerkingsvormen als de Centres of Expertise op een substantieel hoger niveau.

Een niveau dat past bij de schaal van de transitie waar we in elke regio van Nederland voor staan. Hiermee ontstaat ruimte en eigenaarschap om kennis op te schalen en de verduurzamen. Daarmee positioneren hogescholen zich als spil van het verandervermogen van de regio en het innovatievermogen van het bedrijfsleven in de regio en daarbuiten en wordt praktijkgericht onderzoek erkend als kerntaak van hogescholen.

Tot slot

Hogescholen willen en kunnen doorwerken aan kennis en impact, voor de regio, op de grote transitieopgaven en op (inter)nationaal niveau. Dit is een forse opdracht voor hogescholen, maar die nemen we aan. Dat lukt niet zonder steun van de overheid en goede samenwerking met tal van partners. Daarover gaan we het gesprek aan. Die agenda geeft niet alleen een forse impuls aan valorisatie en doorwerking in het hbo, maar zal bovenal helpen om valorisatie in Nederland naar een hoger plan te tillen. De agenda zorgt dat mkb-bedrijven en grotere bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden in alle regio's van Nederland kunnen innoveren. En de agenda maakt het ten slotte mogelijk om in elke regio van Nederland de maatschappelijke uitdagingen aan te gaan met praktijkgerichte, toepasbare kennis gericht op de context van de eigen regio. Dat verdient Nederland.

Dit position paper is tot stand gekomen onder begeleiding van de bestuurlijke werkgroep valorisatie van de Vereniging Hogescholen. Deze werkgroep bestond uit: Jan Willem Meinsma, Geleyn Meijer, Wilma Scholte op Reimer onder voorzitterschap van Joeri van den Steenhoven. Met dank aan: Marcel Kloosterman, Pieter Lems, André Roos, Wout Scholten en Martje van Ankeren.

Vereniging Hogescholen
Prinsessegracht 21
Postbus 123
2501 CC Den Haag

T 070 312 21 21

vereniginghogescholen.nl
twitter.com/Ver_Hogescholen
linkedin.com/company/vereniginghogescholen

